

Landstingsstyrelsens förslag till beslut

Uppdatering av finanspolicy för Stockholms läns landsting samt placeringspolicy för pensionsmedel samt anvisningar för finansförvaltningen

Föredragande landstingsråd: Ingela Nylund Watz

Ärendet

Landstingsdirektören föreslår en uppdatering av finanspolicy för Stockholms läns landsting inklusive placeringspolicy. Landstingsfullmäktige skall minst en gång varje år besluta om eventuell uppdatering av finanspolicyn inklusive placeringspolicy för pensionsmedel.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att fastställa uppdatering av finanspolicy för landstinget inklusive placeringspolicy för pensionsmedel

Landstingsstyrelsen har för egen del beslutat att fastställa uppdaterade anvisningar för förvaltning av finanserna i landstinget.

Behandling i landstingsstyrelsen

Landstingsrådsberedningen behandlade ärendet den 11 juni 2003.

Landstingsstyrelsen behandlade ärendet den 17 juni 2003.

Ärendet och dess beredning

Landstingsdirektören har i tjänsteutlåtande den 23 maj 2003 (bilaga) föreslagit landstingsstyrelsen *dels* föreslå landstingsfullmäktige besluta *att* fastställa uppdatering av finanspolicy för Stockholms läns landsting inklusive placeringspolicy för pensionsmedel

dels för egen del besluta *att* fastställa uppdaterade anvisningar för finansförvaltningen i Stockholms läns landsting.

Bilaga

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande

Landstingsfullmäktige fastställde 2000-06-13--14 en uppdaterad finanspolicy för Stockholms läns landsting inklusive placeringspolicy för pensionsmedel. Syftet med finanspolicyn är att den skall utgöra ett övergripande regelverk för den finansiella verksamheten inom hela landstingskoncernen. Bilagan till finanspolicyn med placeringspolicy för pensionsmedel har ändrats i samband med landstingsfullmäktiges beslut 2001-02-13 om ändring av principer för hantering av pensioner för bolagiserade verksamheter. Landstingsfullmäktige skall minst en gång varje år besluta om eventuell uppdatering av finanspolicyn inklusive placeringspolicy för pensionsmedel. Normalt sker detta i samband med beslut om budget.

Förslag till uppdaterad finanspolicy utgör bilaga 1 och bilaga 2 är förslag till uppdaterade anvisningar som fastställs av landstingsstyrelsen. I bilaga 3 och 4 framgår de föreslagna ändringarna i finanspolicyn och anvisningarna.

Flertalet av ändringarna i finanspolicyn är av administrativ karaktär i form av förtydliganden samt strykningar. Som exempel stryks detaljregler om koncernkontosystemet från finanspolicyn då de regleras i anvisningarna till finanspolicyn.

En nyhet är skrivningen om att landstinget tryggar bolagens pensionsförpliktelser. Detta ska ske genom en kommunal borgen under förutsättning att bolagen är helägda av landstinget och gäller så länge bolagen bibehåller det kollektivavtal om pensioner som tecknats av landstinget (f n PFA) samt så länge bolagen använder sig av den av landstinget anlitade pensionsadministratören (f n KPA).

Förslaget till anvisningar till finanspolicyn behandlar en del nya områden. I det följande ges en kortfattad redogörelse av förslagen till ändringar i anvisningarna.

Motpartsrisk vid derivataffärer

Det införs en begränsning vad gäller motpartsrisk vid derivataffärer. Motpartsrisk är risken att en fordran på motpart ej betalas på utsatt tid eller med hela eller del av det belopp fordran utgör. Det föreslås att motpartsrisken vid användandet av riskhanteringsinstrument för att förändra låneportföljens ränterisk beräknas som 10 % av det nominella beloppet vid anskaffningsvärdet för riskhanteringsinstrumentet. Denna motpartsrisk får

maximalt uppgå till 300 mkr per bank. De banker som landstinget får göra derivataffärer med är sedan tidigare begränsat till svenska banker samt utländska banker med en rating motsvarande A+ enligt Standard & Poor's.

Förskottsbetalningar

Vid förskottsbetalning uppkommer risk för att leverantören kommer på obestånd innan leveransen har utförts. Landstingets förvaltningar/bolag bör därför i möjligaste mån undvika förskottsbetalningar vid upphandlingar. Om förskottsbetalningar ändå sker skall förvaltningar/bolag ha erhållit bankgaranti från leverantören innan betalning av förskott erläggs. Bankgarantin skall utfärdas av svenska banker eller utländska banker med en rating motsvarande minst A+ enligt Standard & Poor's. Bankgarantin skall avse tiden fram till dess varan eller tjänsten har levererats och godkänts.

Förvaltningar/bolag kan i samråd med AB SLL Internfinans besluta om att inte skydda förskottsbetalningen om särskilda skäl föreligger.

Koncernkontokredit

För att tydliggöra nämnd/styrelses ansvar för likviditetsfrågorna föreslås att ansökan om förändring av kredit i koncernkontosystemet måste föregås av nämnd/styrelse beslut.

Valutarisker vid upphandling och lån i utländsk valuta

Om valutarisk uppkommer vid upphandling föreslås att graden av säkring skall överenskommas mellan AB SLL Internfinans och upphandlande enhet. Lägsta tillåtna nivå på valutasäkring är att valutaflöden som uppstår ett år framåt i tiden alltid skall elimineras.

Sedan tidigare gäller att upplåning får ske i euro, amerikanska dollar samt brittiska pund. Upplåning föreslås nu även kunna ske i japanska yen, schweiziska franc samt norska kronor. All upplåning som sker i någon av dessa utländska valutor ska liksom tidigare valutasäkras samma dag upplåningen sker. Valutasäkringen ska gälla för hela lånebeloppet under hela lånets löptid.

Finanspolicy
för
Stockholms läns landsting
inklusive bilaga med
placeringspolicy för pensionsmedel

Innehållsförteckning	Sid
1. Inledning	8
1.1 Syfte	8
1.2 Mål för den finansiella verksamheten	8
1.3 Uppdatering av finanspolicyn	8
2. Uppföljning och kontroll	8
3. Organisation och ansvarsfördelning	9
3.1 Koncernsamordning	9
3.2 Ansvarsnivåer	9
3.3 Organisation samt ansvars- och befogenhetsfördelning	9
3.3.1 Landstingsfullmäktige	9
3.3.2 Landstingsstyrelsen	10
3.3.3 Landstingskontoret	10
3.3.4 AB SLL Internfinans	10
3.3.5 Övriga styrelser/nämnder och övriga helägda bolag	11
4. Riskhantering inom SLL	11
4.1 Grundläggande ställningstagande	11
4.2 Riskområden	11
4.2.1 Finansiella risker	12
4.2.2 Administrativa risker	12
5. Likviditetsplanering samt koncernkonto	12
5.1 Likviditetsplanering	12
5.2 Koncernkontosystem	13
6. Upplåning och skuldförvaltning	13
6.1 Målformulering	13
6.2 Tillåtna upplåningsalternativ	13
7. Likvida medel	14
7.1 Förvaltning av landstingskoncernens likvida medel	14
7.1.1 Målformulering	14
7.1.2 Tillåtna tillgångsslag	14
7.2 Extern utlåning	14
8. Intern in- och utlåning	15
8.1 Interna placeringar och intern finansiering	15
8.2 Finansiering av anläggningstillgångar	15

8.2.1	<i>Finansiering av investeringar, maskiner/inventarier samt investeringar i byggnader</i>	15
8.2.2	<i>Leasingfinansiering</i>	16
8.2.3	<i>Finansiering av större investeringar</i>	16
9.	<i>Borgen</i>	16
10.	<i>Placering av pensionsmedel</i>	16
<i>Bilaga 1. Placeringspolicy för pensionsmedel</i>		
1.	Inledning	17
1.1	Syfte med placeringspolicyn	17
1.2	Definition av landstingets pensionsförpliktelser	17
1.3	Avgränsning av pensionsportföljen	18
1.4	Mål	18
2.	Uppföljning och kontroll	18
3.	Organisation och ansvarsfördelning	18
3.1	Landstingsfullmäktige	19
3.2	Landstingsstyrelsen	19
4.	Målsättning för tillgångsfördelningen	19
5.	Redovisning av avsatta pensionsmedel	19
6.	Placeringshorisont och tillåten risknivå	19
7.	Tillåtna tillgångsslag och limiter	20
7.1	Tillåtna tillgångsslag	20
7.2	Maximilimiter för tillgångsslagen	20
7.3	Etiska regler	21
<i>Bilaga 2. Ordlista</i>		

1. Inledning

1.1 Syfte

Syftet med finanspolicyn är att den skall utgöra ett övergripande regelverk för den finansiella verksamheten inom hela landstingskoncernen, Stockholms läns landsting (SLL). Detta innebär att finanspolicyn gäller såväl samtliga förvaltningar som samtliga helägda bolag.

1.2 Mål för den finansiella verksamheten

Landstinget skall i enlighet med kommunallagen 8 kap 2 § förvalta sina medel på ett sådant sätt att krav på god avkastning och betryggande säkerhet tillgodoses. Landstinget skall inom de riskramar som anges i denna policy och preciseras i dess tillämpningsanvisningar¹⁾ sträva efter att erhålla god avkastning på medelsförvaltningen och att ådra sig så låga kostnader som möjligt för upplåning och skuldförvaltning.

Målsättningen vad gäller landstingskoncernens betalningsströmmar skall vara att eliminera onödig kapitalbindning samt att utforma betalningsrutiner så att betalningsströmmarna flyter optimalt.

1.3 Uppdatering av finanspolicyn

Landstingsfullmäktige skall minst en gång varje år i samband med budgetbeslut besluta om eventuell uppdatering av finanspolicyn inklusive bilaga avseende placeringspolicy för pensionsmedel.

2. Uppföljning och kontroll

Efterlevnaden av denna finanspolicy skall återrapporteras till landstingsfullmäktige i samband med delårsrapport och årsredovisning.

Landstingsstyrelsen har att i anvisningar definiera hur återrapportering skall ske.

---

¹⁾ I de fall riskramar inte har preciserats i finanspolicyn eller dess tillämpningsföreskrifter gäller de ramar som har fastställts i "Låne- och räntepolicy – AB Stockholms läns landstings Internfinans"

3. Organisation och ansvarsfördelning

3.1 Koncernsamordning

Landstingskoncernen skall tillämpa en sammanhållen finansförvaltning. I begreppet sammanhållen finansförvaltning ingår bland annat ett gemensamt koncernkontosystem för alla förvaltningar/bolag, att förvaltningars/bolags placeringar av överskottslikviditet eller upptagande av lån görs via AB SLL Internfinans samt att AB SLL Internfinans agerar extert i låne- och placeringsfrågor för hela landstingskoncernens räkning. Syftet med en sammanhållen finansförvaltning är att åstadkomma största möjliga koncernnytta.

3.2 Ansvarsnivåer

Följande ansvarsnivåer kan identifieras:

Beslutande ansvarsnivå	Verkställighetsnivå (förvaltning/bolag)
Landstingsfullmäktige	Landstingsstyrelsen
Landstingsstyrelsen	Landstingskontoret
AB SLL Internfinans (bolagsstämma och styrelse)	AB SLL Internfinans
Övriga styrelser/nämnder och övriga helägda bolag (bolagsstämma och styrelse)	Övriga förvaltningar och övriga helägda bolag

3.3 Organisation samt ansvars- och befogenhetsfördelning

Nedan definieras fördelning av ansvar, befogenheter och verkställighetsansvar som skall gälla för den finansiella verksamheten.

3.3.1 Landstingsfullmäktige

- Ansvarar för att förvaltningen sker i överensstämmelse med Kommunallagen 8 kap 2 – 3 §§.
- Beslutar om finanspolicy, d v s övergripande mål, regler och riktlinjer avseende all finansiell verksamhet i SLL.
- Beslutar om placeringspolicy för pensionsmedel.
- Beslutar om landstingets externa utlåning.
- Beslutar om ramen för SLL:s samlade upplåning.
- Beslutar om borgensåtaganden, se avsnitt 9.

3.3.2 Landstingsstyrelsen

- Ansvarar för landstingets medelsförvaltning samt hantering av finansiella risker.
- Ansvarar för utfärdande av anvisningar på en mer detaljerad nivå än denna finanspolicy.
- Beslutar om avtal mellan landstinget och förvaltare, avseende såväl intern som extern förvaltning².
- Ansvarar för säkerställande av att målet avseende betalningsberedskap enligt avsnitt 7.1.1 uppfylls.
- Beslutar om borgensåtaganden inom de ramar som anges i avsnitt 9.
- Beslutar om principer avseende internräntor för koncernkontot samt internräntor för infrastrukturella investeringar.
- Beslutar om medgivande för förvaltningar/bolag att inneha bankkonton utanför koncernkontosystemet.

3.3.3 Landstingskontoret

Landstingskontoret är landstingsstyrelsens verkställande enhet och ansvarar för verkställande av följande :

- Upprättande av anvisningar till landstingets nämnder/styrelser och bolagsstyrelser avseende tillämpning av finanspolicyn.
- Uppföljning av att den finansiella verksamheten bedrivs i enlighet med fastställd finanspolicy samt i enlighet med landstingsstyrelsens anvisningar.
- Återrapportering av större avvikelser enligt landstingsstyrelsens anvisningar.
- Återrapportering av koncernens finansiella ställning samt uppnådd avkastning på likvida medel och upplåningskostnader i skuldförvaltningen till landstingsstyrelsen.
- Koncernens likviditetsplanering enligt avsnitt 5.1.
- Upprättande av förslag till avtal mellan landstinget och förvaltare, avseende såväl intern som extern förvaltning.

3.3.4 AB SLL Internfinans

Bolaget skall fungera som internbank med landstingsfullmäktiges uppdrag att enligt avtal:

---

² För donationsmedel delegeras genom avtal upphandling av extern förvaltare till AB SLL Internfinans att besluta om.

- Hantera intern in- och utlåning.
- Agera externt i låne- och placeringsfrågor för hela landstingskoncernens räkning.
- Hantera finansiella risker för landstingskoncernen.
- Administrera landstingets koncernkonto.

3.3.5 Övriga styrelser/nämnder och övriga helägda bolag (bolagsstämma och styrelse)

- Ansvarar för att förvaltningens/bolagets finansiella verksamhet hanteras i enlighet med finanspolicyn samt av landstingsstyrelsen utgivna anvisningar.

4. Riskhantering inom SLL

4.1 Grundläggande ställningstagande

Ekonomisk verksamhet innebär alltid ett visst mått av finansiellt risktagande. En passiv finansförvaltning innebär att åtgärder för att minimera eller parera risker inte vidtas. Genom en aktiv finansförvaltning skapas möjligheter till en rationell hantering av risker med beaktande av kostnader som det medför att minska eller eliminera risker. Begreppet "aktiv finansförvaltning" inkluderar såväl aktiv placering av tillgångar som en aktiv skuldförvaltning.

SLL skall genom en aktiv finansförvaltning hantera uppkomna risker inom givna ramar.

4.2 Riskområden

Ett antal riskområden kan identifieras. Förvaltningar och bolag skall avhända sig externa finansiella risker genom AB SLL Internfinans försorg. AB SLL Internfinans har att hantera exponeringen för dessa risker i den externa finansiella verksamheten.

Användning av derivatinstrument för riskhantering regleras i av landstingsstyrelsen fastställda anvisningar.

Landstingsstyrelsen skall hantera nedanstående riskområden genom anvisningar samt genom avtal med AB SLL Internfinans.

4.2.1 Finansiella risker

Valutarisk

Vid tecknande av avtal med koppling till utländsk valuta uppstår exponering för utländsk valuta i förhållande till inhemsk valuta vilket medför en valutarisk.

Ränterisk

Ränterisk innebär att landstinget exponeras för risk för värdetförändring på en räntebärande position till följd av ändrade marknadsräntor.

Kreditrisk

Kreditrisk innebär att landstinget exponeras för risken att låntagaren inte betalar ränta eller kapitalbelopp på förfallodagen.

Motpartsrisk

Motpartsrisk innebär att landstinget exponeras för risken att en motpart inte fullgör en affärstransaktion och att upparbetade orealiserade vinster inte kan realiseras.

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk innebär att landstinget exponeras för risken att en placering inte går att omsätta till önskvärt pris.

Upplåningsrisk

Upplåningsrisk innebär att landstinget exponeras för risken att likvida medel inte kan lånas upp utan påtagliga kostnadsökningar.

4.2.2 Administrativa risker

Förutom de finansiella riskerna finns det administrativa risker. Med administrativ risk avses risk för värdeförluster till följd av brister i avtal, den interna organisationen, de manuella rutinerna, datorsystemens hård- och mjukvaror samt övriga säkerhetsrutiner. Det åligger respektive förvaltning/bolag att tillse att exponeringen för administrativa risker hålls så låg som möjligt till rimlig kostnad.

5. Likviditetsplanering samt koncernkonto

5.1 Likviditetsplanering

Koncernens likviditetsplanering skall ligga till grund för bedömningen av betalningsberedskapen på kort respektive lång sikt samt utgöra underlag för

beslut om placering av likvida medel och behov av upplåning.

Likviditetsplaneringen skall utgå från av landstingsfullmäktige fastställd budget och upprättas så detaljerat att en god likviditetshantering säkerställs.

Landstingsstyrelsen har att utarbeta närmare anvisningar för likviditetsplanering.

5.2. Koncernkontosystem

Förvaltningar/bolag skall utnyttja landstingets koncernkontosystem. Bank eller postgirokonto utanför detta system får inte förekomma utan särskilt beslut av landstingsstyrelsen. Underkonton i koncernkontosystemet utgör bankkonto för förvaltningar/bolag.

Inom koncernkontosystemet skall internräntor tillämpas. Principer för kreditgivning inom koncernkontosystemet skall fastställas av landstingsstyrelsen.

6. Upplåning och skuldförvaltning

6.1 Målformulering

Upplåningsverksamheten skall säkerställa tillgång på kapital för landstingets verksamheter till lägsta möjliga kostnad till beslutad risknivå.

6.2 Tillåtna upplåningsalternativ

Upplåning får ske på kort och lång sikt genom:

(nedanstående upplåningsalternativ är inte inbördes rangordnade)

- Upplåning i bank, finansinstitut, försäkringsbolag, pensionsanstalter eller börsnoterat bolag.
- Utgivande av skuldebrev avsedda för allmän handel eller ställda till viss juridisk person.
- Lån på annat sätt eller från annan, genom särskilt beslut av landstingsstyrelsen.

Löptider och räntebindingstider för den långfristiga upplåningen skall bestämmas med utgångspunkt från fastställd budget med tillhörande flerårsplaner.

Löptider och räntebindingstider för den kortfristiga upplåningen skall bestämmas med utgångspunkt från fastställd budget och likviditetsprognoser.

7. Likvida medel

7.1 Förvaltning av landstingskoncernens likvida medel

7.1.1 Målformulering

Landstingets likvida medel skall placeras så att högsta möjliga avkastning uppnås utan att säkerheten åsidosätts. Placeringar skall endast ske då detta är mer lönsamt än att amortera på befintliga lån.

Betalningsberedskapen får inte vara lägre än att landstingets betalningsförpliktelser kan säkerställas. Betalningsberedskapen skall varje månad genomsnittligt uppgå till minst tre veckor, d v s 21 kalenderdagar.

7.1.2 Tillåtna tillgångsslag

Likvida medel får placeras i följande tillgångsslag:

- Räntebärande värdepapper och ränterelaterade instrument
- Bankinlåning

Landstingsstyrelsen har att i anvisningar reglera placeringar i utländsk valuta.

Löptider och räntebindingstider för likviditetsförvaltningen skall bestämmas med utgångspunkt från fastställd budget och likviditetsprognoser.

Landstingsfullmäktige delegerar till landstingsstyrelsen att i avtal med AB SLL Internfinans definiera limiter och övergripande regler för respektive tillgångsslag.

7.2 Extern utlåning

Utlåning till landstingsexterna parter som inte regleras i avsnitt 7.1 får endast ske efter särskilt beslut i landstingsfullmäktige. Villkoren för utlåningen skall då fastställas för varje enskilt ärende.

8. Intern in- och utlåning

Avsnittet behandlar nämnders/styrelsers och bolagsstyrelsers finansiering av investeringar samt placering av överskottslikviditet (d v s sådan likviditet som inte behövs för löpande betalningar).

Förvaltningar/bolag ansvarar för att trygga sina finansiella behov. Koncernintern in- och utlåning skall göras med AB SLL Internfinans som motpart. AB SLL Internfinans agerar även externt i låne- och placeringsfrågor för hela landstingskoncernens räkning.

8.1 Interna placeringar och intern finansiering

Förvaltning/bolag som vill placera överskottslikviditet skall göra detta hos AB SLL Internfinans.

Förvaltning/bolag som behöver uppta lån skall göra detta via AB SLL Internfinans, om inte avsnitt 8.2 är tillämpligt.

Placering av överskottslikviditet eller upptagande av lån hos AB SLL Internfinans måste föregås av nämnd/styrelse/bolagsstyrelse beslut.

8.2 Finansiering av anläggningstillgångar

8.2.1 Finansiering av investeringar, maskiner/inventarier samt investeringar i byggnader

Förvaltning/bolag kan finansiera anskaffning av maskiner och inventarier samt ombyggnadsåtgärder i externt förhyrda lokaler genom följande tre alternativ:

- Direktfinansiering via likvida medel tillgängliga på underkonto till koncernkontot
- Leasingfinansiering via AB SLL Internfinans
- För belopp över 250 tkr uppta lån hos AB SLL Internfinans.

Investeringar i landstingets lokaler planeras i samråd och samarbete med Locum AB. Byggnadsinvesteringarna redovisas och finansieras i Landstingsfastigheter Stockholm som förvaltas av Locum och bolaget ansvarar även för administration och finansiering av byggnadsinvesteringar. Hyresgäst kan i samråd med Locum AB direktfinansiera ombyggnadsåtgärder i internt förhyrda lokaler upp till 500 tkr med egna likvida medel tillgängliga på underkonto till koncernkontot eller enligt särskild överenskommelse med Locum AB.

LS 0211-0528

8.2.2 Leasingfinansiering

Leasingfinansiering skall ske genom att anlita AB SLL Internfinans. AB SLL Internfinans ges möjligheten att teckna ramavtal med extern leasinggivare för att få bästa möjliga villkor för landstinget totalt.

8.2.3 Finansiering av större investeringar

För investeringar över 100 miljoner kr kan separat upphandling av finansieringen vara att föredra. Upphandling skall då ske i samråd med eller genom AB SLL Internfinans för berörd förvaltnings/bolags räkning.

9. Borgen

Landstinget åtar sig endast borgensåtaganden i undantagsfall. I sådana fall skall landstingsfullmäktige /landstingsstyrelsen besluta om borgensåtagandet i varje enskilt fall. Därvid uttager landstinget en avgift som motsvarar avgiften för bankgaranti. Borgens avgifter uttages inte för centrala krediter där landstinget använt bolagen som ombud, t ex vissa leasingkrediter.

Landstingsstyrelsen får besluta om borgensåtaganden inom en årlig totalram om högst 50 miljoner kr, med ett högsta belopp om 10 miljoner kr för varje beslut.

Borgen får inte tecknas till förmån för kommersiell verksamhet utanför landstingskoncernen.

Landstinget tryggar helägda bolags pensionsförpliktelser enligt bilaga 1, ”Placeringspolicy för pensionsmedel”.

10. Placering av pensionsmedel

SLL skall årligen avsätta ett kapital motsvarande årets nyintjänade pensioner. Detta skapar förutsättningar för att minska de långsiktiga likviditetsmässiga påfrestningar som kommer av framtida pensions utbetalningar.

Förvaltningen av pensionsmedel regleras i bilaga 1, ”Placeringspolicy för pensionsmedel”.

Bilaga 1 : Placeringspolicy för pensionsmedel

1. Inledning

1.1 Syfte med placeringspolicyn

Syftet med placeringspolicyn är att utgöra ett regelverk för pensionsmedelsförvaltningen gällande landstingets pensionsavsättning.

Pensionsförpliktelser som inte ingår i landstingets pensionsåtaganden enligt nedan omfattas inte av denna placeringspolicy.

1.2 Definition av landstingets pensionsförpliktelser

Landstinget

Landstinget (resultatenheten Koncernfinansiering) svarar för följande enheters pensionsförpliktelser:

- landstingets förvaltningsorganisation
- den del av pensionsförpliktelser utarbetade i helägda bolag som inte har förts över från koncernfinansiering till respektive bolags balansräkning
- AB Storstockholms Lokaltrafik - pensionsförpliktelser intjänade före 1992

Landstinget tillämpar den s k blandmodellen för redovisning av pensionsmedel. Blandmodellen innebär att enbart pensionsåtaganden för anställda i landstingets förvaltningsorganisation som intjänats fr o m 1998 enligt PFA och PA-KL ingår i landstingets pensionsavsättning. Pensionsförpliktelser avseende anställda i landstingets förvaltningsorganisation inarbetade före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse. De pensionsförpliktelser som utarbetats i helägda bolag omfattas inte av blandmodellen utan för dessa har avsättningar gjorts från respektive bolags bildande. Även s k garanti-pensioner beviljade före 1998 ingår i landstingets pensionsavsättning.

Landstinget tryggar bolagens pensionsförpliktelser genom en kommunal borgen under förutsättning att bolagen är helägda av landstinget och så länge bolagen bibehåller det kollektivavtal om pensioner som tecknats av landstinget (fn PFA) samt så länge bolagen använder sig av den av landstinget anlitade pensionsadministratören (fn KPA).

1.3 Avgränsning av pensionsportföljen

Denna placeringspolicy för pensionsmedel gäller för landstingets pensionsavsättning för följande pensionsförpliktelser;

- Pensionsförpliktelser upparbetade i landstingets förvaltningsorganisation fr o m 1998
- den del av pensionsförpliktelser upparbetade i helägda bolag som inte har förts över från koncernfinansiering till respektive bolags balansräkning
- pensionsförpliktelser upparbetade före 1992 hos AB Storstockholms Lokaltrafik

Löneskatt på landstingets pensionsmedel samt åtagande för särskild ålderspension enligt beslut (tidigare benämnd garantipension) omfattas inte av denna placeringspolicy.

Övriga pensionsförpliktelser i landstingskoncernen omfattas inte heller av denna placeringspolicy.

1.4 Mål

Det kapital som avsätts enligt denna policy skall användas för att möta landstingets framtida pensionsåtaganden. Uppdragets natur medför långsiktighet och trygghet som övergripande mål. Pensionsportföljen skall långsiktigt minst ha en sådan avkastning som erfordras för att täcka den finansiella ökningen av pensionsskulden. Eventuell avkastning utöver detta tillfaller landstinget i syfte att reducera landstingets kostnader. Avkastningen på kapitalet skall när målsättningen för tillgångsfördelningen enligt avsnitt 4 uppnåtts i genomsnitt överstiga statslåneräntan med en procentenhet årligen sett över en tioårsperiod.

2. Uppföljning och kontroll

Återrapportering om utvecklingen i pensionsmedelsförvaltningen samt om efterlevnaden av denna placeringspolicy skall ske till landstingsfullmäktige i samband med delårsbokslut och årsredovisning.

3. Organisation och ansvarsfördelning

Nedan definieras fördelning av ansvar, befogenheter och verkställighetsansvar som skall gälla för pensionsmedels förvaltningen.

3.1 Landstingsfullmäktige

- Ansvarar för att förvaltningen sker i överensstämmelse med Kommunallagen 8 kap 2 – 3 §§
- Beslutar om placeringspolicy för pensionsmedel.
- Beslutar årligen om avsättning av medel till extern förvaltning enligt avsnitt 4.

3.2 Landstingsstyrelsen

- Utfärdar anvisningar för hantering av pensionsmedelsförvaltning i enlighet med denna placeringspolicy.
- Fastställer regler för intern kontroll.
- Beslutar om val av extern förvaltare av pensionsmedel efter att upphandling skett i laga ordning samt att fatta beslut om att avveckla förvaltare om det anses påkallat.
- Beslutar om principer för återlån av pensionsmedel till landstingets förvaltningar och helägda bolag.

4. Målsättning för tillgångsfördelningen

Målsättningen för tillgångsfördelningen är att 40 procent av pensionsportföljen skall vara placerade i aktier och/eller aktierelaterade instrument och resterande 60 procent skall vara placerade i räntebärande värdepapper i vilka återlån inräknas.

5. Redovisning av avsatta pensionsmedel

Avsatta pensionsmedel skall redovisas i landstingets balansräkning enligt de rekommendationer som utfärdas av Rådet för kommunal redovisning.

6. Placeringshorisont och tillåten risknivå

För att matcha pensionsskulden bör pensionsportföljen ha en långsiktig placeringsinriktning. För att uppnå målen enligt punkt 1.4 accepteras kortsiktiga värdefluktuationer. Fördelningen av tillgångslag skall dock alltid vara anpassad så att risken är högst 5 procent att avkastningen på den totala pensionsportföljen under en tolv månadersperiod understiger -5 procent.

För att minimera förvaltningsrisker skall kapitalförvaltningen tillämpa principerna om matchning respektive diversifiering.

Matchningsprincipen strävar efter att balansera tillgångsportföljen mot skuldsidan. Det innebär främst att placeringarna skall ske med beaktande av pensionsåtagandets löptid.

Diversifieringsprincipen används för att fördela en portföljs placeringar inom och mellan olika tillgångsslag/marknader i syfte att minska risken och/eller höja avkastningen i en portfölj.

7. Tillåtna tillgångsslag och limiter

7.1 Tillåtna tillgångsslag

Portföljens medel får placeras i följande tillgångsslag:

- Återlån till landstingets förvaltningar och helägda bolag
- Räntebärande värdepapper och ränterelaterade instrument
- Börsnoterade aktier och aktierelaterade instrument
- Bankinlåning

Värdepappersfonder avseende tillgångsslagen ovan får också utnyttjas i förvaltningen.

För att effektivisera förvaltningen, skydda placeringar samt begränsa risker får portföljens förvaltare utnyttja derivatinstrument avseende värdepapper i vilka portföljen tillåts att placera medel.

Då pensionsskulden belöper i svenska kronor skall huvuddelen av medlen placeras i instrument denominerade i svensk valuta. Diversifieringsprincipen kan dock motivera en mindre del utländska värdepapper i portföljen i syfte att minska risken i den totala portföljen. Maximal andel utländska värdepapper delegeras till landstingsstyrelsen att besluta om.

7.2 Maximilimiter för tillgångsslagen

Procenttalen i det följande anger den högsta andel som respektive tillgångsslag vid varje tidpunkt får utgöra av pensionsportföljens totala marknadsvärde.

Räntebärande värdepapper värde	max 100 procent av portföljens
Aktier och aktierelaterade instrument	max 50 procent av portföljens värde
Bankinlåning	max 10 procent av portföljens värde.

Återlån till landstingets förvaltningar och helägda bolag är att jämställa med räntebärande värdepapper.

Värdepappersfonder räknas in i respektive limit.

Bankinlåning tillåts under uppbyggnadsskedet, i samband med pensionsutbetalningar samt vid omplaceringar i portföljen.

7.3 Etiska regler

Av etiska skäl medges ej placeringar i företag som har produktion eller försäljning av krigsmateriel, tobaksvaror eller alkoholvaror som sin huvudsakliga verksamhet.

Anvisningar för finansförvaltningen i Stockholms läns landsting

1. Inledning och syfte

1.1 Syfte

Syftet med detta dokument är att i enlighet med den av landstingsfullmäktige beslutade finanspolicyn utgöra anvisningar för finansförvaltningen i Stockholms läns landsting. Dessa anvisningar är på en mer detaljerad nivå än finanspolicyn.

1.2 Uppdatering

Dessa anvisningar skall uppdateras då förändringar i den av landstingsfullmäktige beslutade finanspolicyn föranleder detta eller då förändringar i omvärldsfaktorer eller förändringar i landstingets finansiella situation påkallar detta.

2. Uppföljning och kontroll

Det åvilar landstingskontoret att i månadsbokslut samt i delårs- och årsbokslut rapportera koncernens finansiella ställning samt uppnådd avkastning på likvida medel och upplåningskostnader i skuldförvaltningen till landstingsstyrelsen.

Det åvilar landstingskontoret att i delårs- och årsbokslut rapportera om tillämpningen av finanspolicyn samt dessa anvisningar vad gäller tillgångs- och skuldförvaltningen till landstingsstyrelsen. Större avvikelser från finanspolicyn samt från dessa anvisningar skall redovisas löpande i månadsbokslut. Med ”större avvikelser” förstås främst om:

- finansförvaltningen inte sker i överensstämmelse med kommunallagen 8 kap 2-3 §§
- målet avseende betalningsberedskap definierat i finanspolicyn, inte uppfylls
- avvikelser sker från tillåtna upplåningsalternativ, definierat i finanspolicyn
- avvikelser sker från tillåtna tillgångsslag, definierat i finanspolicyn
- avvikelser sker från tillåten finansiering av anläggningstillgångar definierat i finanspolicyn
- avvikelser sker från tillåtna risknivåer definierade i dessa anvisningar

3. Organisation och ansvarsfördelning

Ansvarsfördelningen mellan Landstingsfullmäktige och landstingsstyrelsen samt landstingsstyrelsen och underliggande enheter framgår av finanspolicyn.

4. Hantering av finansiella risker

Riskhanteringsstrategi

I finanspolicyn görs ett grundläggande ställningstagande som innebär att landstinget skall bedriva en aktiv finansförvaltning. Detta innebär att landstinget har att hantera finansiella risker inom givna ramar med beaktande av kostnader för att minimera eller eliminera risker. I dessa anvisningar preciseras hur landstingskoncernen skall hantera de risker som har identifierats i finanspolicyn. Avsnittet är uppdelat på riskområden som berör landstingskoncernens placeringar respektive upplåning samt övrig riske exponering.

I finanspolicyn anges att landstingets förvaltningar och helägda bolag skall avhända sig finansiella risker till AB SLL Internfinans (Internfinans). Landstingsstyrelsen har att genom avtal med Internfinans säkerställa att den operativa finansförvaltningen bedrivs inom fastställda riskramar.

4.1 Risker avseende placeringar (exklusive placeringar av pensionsmedel)

Placeringar skall endast ske då detta är mer lönsamt än att amortera på befintliga lån.

Landstingets likviditet skall placeras så att den går att omsätta i enlighet med av landstingsfullmäktige fastställd finansplan samt den av landstingskontoret upprättade likviditetsprognosen.

Valutarisk

Placering skall främst ske i svenska kronor. Placering kan också ske i euro, amerikanska dollar eller brittiska pund. All valutaexponering som uppstår i samband med placeringen skall elimineras samma dag som placeringen verkställs.

Internfinans har att i sin låne- och räntepolicy fastställa vilka instrument som får användas vid eliminering av valutaexponering.

Ränterisk

Landstinget skall begränsa sin ränterisk genom att den genomsnittliga återstående räntebindningstiden på placeringarna får uppgå till lägst 0 och högst 6 månader. Inget enskilt värdepapper får ha en löptid som överstiger 12 månader.

Derivatinstrument får inte användas i tillgångsförvaltningen för förändring av ränterisk.

Likviditetsrisk

För att ha tillgång till likvida medel får placering endast ske i likvida räntebärande värdepapper.

Kreditrisk

Landstinget får placera i marknadsnoterade värdepapper samt bankinlåning med fördelning som framgår av tabellen.

Kategori	Kategoriens andel av total placeringsvolym	Enskild emittents max andel av total placeringsvolym
Svenska staten	100 %	100 %
Svenska banker ¹ . Utländska banker med en rating motsvarande minst A+ enligt Standard & Poor's.	100 %	Max 800 mkr per motpart
Företagscertifikat med k-1 rating.	25 %	Max 100 mkr per emittent

Utlåning till extern part får endast ske i undantagsfall och då efter särskilt beslut av landstingsfullmäktige.

4.2 Risker avseende upplåning

Upplåningsrisk

Landstingets lån skall följa nedanstående förfallostruktur. Den nedre raden anger maximala andelen förfall av den totala låneportföljen för perioden angiven i rubrikkolumnen. Outnyttjade lånelöften och checkräkningskrediter som syftar till att säkerställa betalningsberedskapen skall inte inräknas vid beräkning av den totala låneportföljen. Back-up faciliteter för kortfristiga lån skall inte heller medräknas vid beräkning av den totala låneportföljen. Den genomsnittliga återstående löptiden på leasingkontrakt skall redovisas separat.

¹ Med svenska banker avses banker som har sitt säte i Sverige

LS 0211-0528

<i>Kortare än 1 år</i>	1 till 3 år	3 till 5 år	5 till 7 år	7 till 10 år	10 till 20 år
Max 40 %	Max 30 %	Max 30 %	Max 30 %	Max 30 %	Max 30 %

För lån hos den Europeiska Investeringsbanken (EIB) kan nya lån med en löptid mellan 10 till 20 år tas upp utan särskilt beslut i landstingsstyrelsen. För att ta upp nya lån från andra kreditinstitut med en löptid över 10 år krävs beslut i landstingsstyrelsen.

Valutarisk

Upplåning skall främst ske i svenska kronor. Upplåning kan också ske i euro, amerikanska dollar, brittiska pund, japanska yen, schweiziska franc samt norska kronor. All valutaexponering som uppstår i samband med upplåningen skall elimineras samma dag som lånekontrakt tecknas.

Internfinans har att i sin låne- och räntepolicy fastställa vilka instrument som får användas vid eliminering av valutaexponering.

Ränterisk

Den totala låneportföljens genomsnittliga återstående räntebindningstid skall uppgå till mellan 12 och 60 månader. I den totala låneportföljen medräknas leasingfinansiering medan outnyttjade lånelöften och checkräkningskrediter som syftar till att säkerställa betalningsberedskapen samt back-upfaciliteter för kortfristiga lån exkluderas. Skuldförvaltningen utvärderas månadsvis mot en normportfölj som består av periodens verkliga genomsnittliga skuldvolym samt landstingets 3-åriga upplåningsränta för perioden. Målsättningen är att låneportföljens räntekostnad över tiden skall understiga kostnaden för en 3-årig räntebindning.

Riskhanteringsinstrument får endast användas till att förändra portföljens ränterisk i enlighet med ovanstående mandat. Riskhanteringsinstrumenten skall medräknas vid beräkning av låneportföljens genomsnittliga räntebindningstid. Tillåtna riskhanteringsinstrument är Caps (räntetak), Floors (räntegolv), FRA samt ränteswapavtal.

4.3 Övrig riskexponering

Motpartsrisk

Landstinget får ha svenska banker¹ samt utländska banker med en rating motsvarande minst A+ enligt Standard & Poor's som motparter vid användandet av riskhanteringsinstrument.

---

¹ Med svenska banker avses banker som har sitt säte i Sverige.

LS 0211-0528

Motpartsrisken beräknas till 10 % av det nominella beloppet då kontraktet ingås. Motpartsrisken per bank får maximalt uppgå till 300 mkr.

Valutarisk

Valutarisk innebär att förändringar i kronans värde medför att betalningar i utländsk valuta förändras. I samband med upphandling är det tillåtet att upphandla i utländsk valuta men belopp över 1 mkr skall då valutasäkras via Internfinans eller då det är ekonomiskt fördelaktigt via leverantören. Utformningen av valutasäkring samt graden av säkring skall överenskommas mellan Internfinans och upphandlande enhet. Lägsta tillåtna nivå på valutasäkring är att valutaflöden som uppstår ett år framåt i tiden alltid skall elimineras.

Risk vid förskottsbetalningar

Vid förskottsbetalning uppkommer risk för att leverantören kommer på obestånd innan leveransen har utförts. Landstingets förvaltningar/bolag bör därför i möjligaste mån undvika förskottsbetalningar vid upphandlingar. Om förskottsbetalningar ändå sker skall förvaltningar/bolag ha erhållit bankgaranti från leverantören innan betalning av förskott erläggs. Bankgarantin skall utfärdas av svenska banker¹ eller utländska banker med en rating motsvarande minst A+ enligt Standard & Poor's. Bankgarantin skall avse tiden fram till dess varan eller tjänsten har levererats och godkänts.

Förvaltningar/bolag kan i samråd med Internfinans besluta om att inte skydda förskottsbetalningen om särskilda skäl föreligger.

Administrativa risker

Vad gäller administrativa risker och därmed förenliga begrepp hänvisas till tillämpliga delar av ekonomihandbok tillgänglig på landstingskontorets hemsida.

5. Likviditetsplanering samt koncernkonto

5.1 Finansiering och likviditetsplanering

5.1.1 Finansplan

I den av landstingsfullmäktige fastställda budgeten ingår en finansplan, vilken innehåller den finansiella planeringen för landstingskoncernen. Uppföljning av finansplanen skall normalt lämnas i delårs- samt årsbokslut.

---

¹ Med svenska banker avses banker som har sitt säte i Sverige.

Rapportering skall därutöver snarast ske till landstingsstyrelsen vid större avvikelser från finansplanen.

5.1.2 Likviditetsplanering

För varje år skall finansplanen brytas ner i en detaljerad likviditetsplan innehållande bland annat en likviditetsprognos för året. Landstingskontoret har att utforma den detaljerade likviditetsplanen. Samtliga förvaltningar och helägda bolag har skyldighet att rapportera prognostiserade likviditetsflöden i enlighet med av landstingskontoret givna instruktioner.

Koncernens likviditetsplanering skall ligga till grund för bedömning av betalningsberedskapen på kort respektive lång sikt. Betalningsberedskapen uttrycks i antal dagar och beräknas som likvida medel inklusive outnyttjad avtalad checkräkningskredit och lånelöften i förhållande till landstingskoncernens genomsnittliga driftskostnad per dag.

5.1.3 Samarbete mellan Landstingskontoret och AB SLL Internfinans

Landstingskontoret skall meddela Internfinans upprättad finansplan och planera landstingskoncernens samlade likviditetssituation i samverkan med Internfinans. Internfinans skall sedan använda dessa prognoser som underlag för att planera och genomföra upplåning och eventuella placeringar av överskottslikviditet.

Internfinans har genom avtal fått i uppdrag att genom upplåning och avtalade kreditlöften säkerställa att målet avseende en genomsnittlig betalningsberedskap på 3 veckor, d v s 21 kalenderdagar uppfylls varje månad. Landstingskontoret har att tillse att så sker.

5.2 Koncernkontosystem

5.2.1 Allmänna regler

Koncernkontot syftar till att samla alla betalflöden för att erhålla största möjliga koncernnytta. Dessa betalningsflöden kan vara såväl externa som interna för landstingskoncernen.

Samtliga förvaltningar och helägda bolag skall använda landstingets koncernkontosystem. Konton utanför detta system får endast användas efter beslut i landstingsstyrelsen. De enheter som har konton utanför koncernkontosystemet skall i samband med årsbokslut rapportera detta samt syftet med dessa konton.

LS 0211-0528

Landstinget är ägare av koncernkontosystemet och är den part som har en extern relation med kontoförande bank. Förvaltningar och helägda bolag² har skuld/fordran till landstinget genom resultatenheten benämnd Koncernfinansiering beroende på saldo samt upplupen ränta.

Koncernkontot skall administreras av Internfinans. När förändringar påkallas avseende öppning/stängning av konto skall Internfinans kontaktas. Internfinans har även att ombesörja firmateckning för förvaltningarna avseende banktjänster.

Till koncernkontot skall finnas möjlighet till kredit. Förvaltningar skall erhålla kredit motsvarande 5 procent av sin budgeterade bruttoomsättning. Med bruttoomsättning avses verksamhetens samlade intäkter (såväl interna som externa) inklusive finansiella intäkter. Ny kredit åsätts årligen i januari utifrån till landstingskontoret rapporterad budget, vilken skall vara fastställd av respektive nämnd. Landstingsstyrelsen kan också besluta om justering av förvaltningarnas krediter under löpande år. Bolagens kreditgräns bestäms av landstingsstyrelsen. Kreditavgift skall ej utgå för kredit i koncernkontosystemet.

Ansökan om förändring av krediten måste föregås av nämnd/styrelse/bolagsstyrelse beslut.

5.2.2 Internräntor

Landstinget tillämpar internräntor dels inom koncernkontosystemet dels på investeringslån.

Internränta på koncernkontosystemet

Upphandlad bank är extern kontohållare för koncernkontot och åsätter den ränta på respektive konto som landstinget begär. Koncernkontosystemet är flexibelt såtillvida att det inom systemet går att använda olika räntebaser, marginaler, räntetrappor och kapitaliseringsperioder. Skuld respektive fordran i koncernkontosystemet ränteberäknas dagligen med en rörlig räntebas till vilken en marginal kopplas.

Förvaltningar och helägda bolag har underkonto till koncernkontot och har enheten Koncernfinansiering som motpart avseende räntor. Röntan i systemet skall följa räntemarknadens fluktuationer och därför vara kopplad till en räntebas med kort löptid. Respektive underkoncern beslutar om ränte-

---

² Med förvaltningar och helägda bolag menas här de enheter som rapporterar till landstingskontoret. Underkoncerner förekommer och det är då endast den enhet som rapporterar till landstingskontoret som har skuld/fordran till landstinget.

LS 0211-0528

och kreditvillkor inom den egna underkoncernen. Räntekapitalisering skall ske en gång per år per den sista december för såväl skuld- som intäktsränta.

Avsteg från internräntereglerna kan göras efter särskilt beslut av landstingsstyrelsen.

Internränta på investeringslån

Internräntan på investeringslån bestäms av Internfinans efter överenskommelse med berörd förvaltning/bolag. Ränteberäkningen skall utgå från landstingets finansieringskostnad.

5.3 Dröjsmålsränta

På såväl interna som externa fakturor skall räntelagens §§ 3-6 avseende dröjsmålsräntor tillämpas. Detta skall anges på alla fakturor.

6. Förvaltning av pensionsmedel

Förvaltning av pensionsmedel regleras i den placeringspolicy för pensionsmedel som utgör en bilaga till landstingets finanspolicy.

Om landstingsfullmäktige beslutar om avsättning av pensionsmedel till extern förvaltning har landstingsstyrelsen att fastställa mer specificerade regler för denna förvaltning.

Bilaga 2: Ordlista

Administrativ risk	Risk för värdeförluster till följd av brister i avtal, brister i den interna organisationen, brister i de manuella rutinerna, brister i datorsystemens hård- och mjukvaror samt brister i övriga säkerhetsrutiner.
Bankgaranti	Bank garanterar (mot avgift) det belopp, som kunden kan åläggas betala för att han inte fullgjort sina åtaganden gentemot tredje man. Det kan gälla entreprenad- eller leveranskontrakt, framtida fakurakrediter eller för andra åtaganden.
Betalningsberedskap	Betalningsberedskapen uttrycks i antal dagar och beräknas som likvida medel inklusive outnyttjad avtalad checkräkningskredit och lånelöften i förhållande till landstingskoncernens genomsnittliga driftskostnad per dag.
Blandmodellen	Modell för pensionsredovisning i landstinget som innebär att pensionsåtaganden som intjänats i landstingets förvaltningsdel före 1998 endast redovisas som ansvarsförbindelse och inte återfinns i balansräkningen.
Denominerad	Den valuta som värdepapper kurssetts i.
Derivatinstrument	Finansiellt instrument vars värde baseras på och följer värdet på ett underliggande värdepapper, t ex stats-skuldväxlar eller aktier. Exempel på derivat är optioner och terminer.
Diversifiering	Fördelning av en portföljs placeringar inom och mellan olika tillgångsslag/marknader i syfte att minska risken och/eller höja avkastningen i en portfölj.
Förfall	Innebär att samtliga rättigheter och skyldigheter enligt ifrågavarande avtal upphör. Dock kvarstår alltid oreglerade mellanhavanden.
Likviditetsrisk	Risken att landstinget åsamkas kostnader genom att ej ha tillgång till eller kunna låna upp likvida medel vid

förutsedda eller oförutsedda tillfällen. Den innefattar även risken att värdepapper pga marknadssituationen ej kan omsättas vid önskad tidpunkt, till önskat pris eller till önskad volym.

Limit	Riskenivå som begränsar innehav av finansiella instrument.
Löptid	Tiden från ”i dag” till och med förfallodagen.
Matchning	Med matchning menas i finansiella sammanhang att sträva efter att balansera tillgångssidan mot skuldsidan. Det kan t ex innebära att tillgångarna skall ha samma löptid som skulderna.
Motpart	Avser kontraktskontrahent.
Motpartsrisk	Risken för att motparten i en finansiell transaktion kan tänkas misslyckas med sina åtaganden att betala eller leverera och att upparbetade orealiserade vinster inte kan realiseras.
PA-KL	Kommunalt pensionsavtal som omfattar de som är födda 1937 eller tidigare. PA-KL är ett förmånsbestämt bruttosystem som samordnas med det statliga pensionssystemet.
PFA	Kommunalt pensionsavtal som gäller för anställda födda efter 1937. PFA är ett avgiftsbestämt pensionsavtal men har för årslöner över 7,5 basbelopp förmånsbestämda inslag.
Placeringshorisont	Den tidsperiod för vilken de förvaltade medlen ska vara investerade.
Ränterisk	Innebär att landstinget exponeras för risk för värdeförändring på en räntebärande position till följd av ändrade marknadsräntor. Ränterisken kan uttryckas som räntekänslighet i procent; exempelvis den procentuella förändring i den räntebärande portföljens värde om den effektiva räntan förändras med en procentenhet.
Räntebindningstid	Avtalad ränteperiod, kan vara skild från lånets löptid.

LS 0211-0528

Statslåneräntan	Statslåneräntan är en referensränta som visar veckogenomsnitt på andrahandsmarknaden av statsobligationer med en löptid på minst 5 år.
Valutaexponering	Kontrakterad tillgång eller skuld i annan valuta som är utsatt för valutakursförändringar.
Valutarisk	Vid tecknande av avtal med koppling till utländsk valuta uppstår exponering för utländsk valuta i förhållande till inhemsk valuta vilket medför en valutarisk.

Sammanfattning av förslag till ändringar i finanspolicyn och dess bilagor för Stockholms läns landsting

Tillägg	Kommentar
Avsnitt 3.2 Verkställighetsnivå (förvaltning/bolag) Landstingsstyrelsen	Förtydligande om att det är landstingsstyrelsen som är verkställande av landstingsfullmäktiges beslut.
Avsnitt 3.3.1 Beslutar om ramen för Stockholms läns landstings samlade upplåning.	Förtydligar att det är landstingsfullmäktige som beslutar om ramen för den samlade upplåningen.
Avsnitt 8.2.1 Investeringar i landstingets lokaler planeras i samråd och samarbete med Locum AB. Byggnadsinvesteringarna redovisas och finansieras i Landstingsfastigheter Stockholm som förvaltas av Locum och bolaget ansvarar även för administration och finansiering av byggnadsinvesteringar.	Förtydligar att Locum finansierar och tar upp denna typ av investering i balansräkningen hos sig.
Avsnitt 9 Landstinget tryggar helägda bolags pensionsförpliktelser enligt bilaga 1, "Placeringspolicy för pensionsmedel".	Förtydligar att landstinget ansvarar för pensionsförpliktelser i enlighet med "Placeringspolicy för pensionsmedel".
Placeringspolicy för pensionsmedel, avsnitt 1.2 Landstinget tryggar bolagens pensionsförpliktelser genom en kommunal borgen under förutsättning att bolagen är helägda av landstinget och så länge bolagen bibehåller det kollektivavtal om pensioner som tecknats av landstinget (fn PFA) samt så länge bolagen använder sig av den av landstinget anlitate pensionsadministratören (fn KPA).	Beskriver de regler som gäller för att bolagen ska kunna erhålla ett tryggande, via borgen från landstinget, för bolagets pensions förpliktelser.

Ändringar
Skrivning i finanspolicy 2001
Ny skrivning

Hela dokumentet utom första omnämning Stockholms läns landsting	Hela dokumentet utom första omnämning SLL
Avsnitt 1.1 Syftet med finanspolicyn är att den skall utgöra ett övergripande regelverk för den finansiella verksamheten inom hela landstingskoncernen.	Avsnitt 1.1 Syftet med finanspolicyn är att den skall utgöra ett övergripande regelverk för den finansiella verksamheten inom hela landstingskoncernen, Stockholms läns landsting (SLL).
Fotnot sid 3 ”Finanspolicy – AB Stockholms läns landstings Internfinans”	Fotnot sid 3 ”Låne- och räntepolicy – AB Stockholms läns landstings Internfinans”
Avsnitt 1.3 Landstingsfullmäktige skall minst en gång varje år besluta om eventuell uppdatering av finanspolicyn inklusive bilaga avseende placeringspolicy för pensionsmedel. Beslut skall tas i samband med budgetbeslut, vilket normalt är förlagt till juni månad.	Avsnitt 1.3 Landstingsfullmäktige skall minst en gång varje år i samband med budgetbeslut besluta om eventuell uppdatering av finanspolicyn inklusive bilaga avseende placeringspolicy för pensionsmedel.
Avsnitt 3.1 Landstingskoncernen skall tillämpa en sammanhållen finansförvaltning. Detta skall ske för att åstadkomma största möjliga koncernnytta.	Avsnitt 3.1 Landstingskoncernen skall tillämpa en sammanhållen finansförvaltning. I begreppet sammanhållen finansförvaltning ingår bland annat ett gemensamt koncernkontosystem för alla förvaltningar/bolag, att förvaltningars/bolags placeringar av överskottslikviditet eller upptagande av lån görs via AB SLL Internfinans samt att AB SLL Internfinans agerar externt i låne- och placeringsfrågor för hela landstingskoncernens räkning. Syftet med en sammanhållen finansförvaltning är att åstadkomma största möjliga koncernnytta.
Avsnitt 4.2 Förvaltningar och bolag skall avhända sig externa risker genom AB SLL Internfinans försorg.	Avsnitt 4.2 Förvaltningar och bolag skall avhända sig externa finansiella risker genom AB SLL Internfinans försorg.

Avsnitt 4.2 Landstingsstyrelsen skall hantera följande riskområden genom anvisningar samt genom avtal med AB SLL Internfinans:	Avsnitt 4.2 Landstingsstyrelsen skall hantera nedanstående riskområden genom anvisningar samt genom avtal med AB SLL Internfinans.
Avsnitt 4.2.1 Vid tecknande av avtal med koppling till utländsk valuta uppstår exponering för utländsk valuta vilket medför en valutarisk.	Avsnitt 4.2.1 Vid tecknande av avtal med koppling till utländsk valuta uppstår exponering för utländsk valuta i förhållande till inhemsk valuta vilket medför en valutarisk.
Avsnitt 4.2.2 Förutom de finansiella riskerna finns det administrativa risker. Det åligger respektive förvaltning/bolag att tillse att exponeringen för administrativa risker hålls så låg som möjligt till rimlig kostnad.	Avsnitt 4.2.2 Förutom de finansiella riskerna finns det administrativa risker. Med administrativ risk avses risk för värdoförluster till följd av brister i avtal, den interna organisationen, de manuella rutinerna, datorsystemens hård- och mjukvaror samt övriga säkerhetsrutiner. Det åligger respektive förvaltning/bolag att tillse att exponeringen för administrativa risker hålls så låg som möjligt till rimlig kostnad.
Avsnitt 5 Administration	Avsnitt 5 Likviditetsplanering samt koncernkonto
Avsnitt 5.1 Likviditetsplaneringen skall upprättas så detaljerat att en god likviditetshantering säkerställs. Den långsiktiga likviditetsplaneringen skall uppdateras varje år i samband med landstingsfullmäktiges budgetbeslut och skall omfatta samma tidsperiod som budgetbeslutet.	Avsnitt 5.1 Likviditetsplaneringen skall utgå från av landstingsfullmäktige fastställd budget och upprättas så detaljerat att en god likviditetshantering säkerställs. Landstingsstyrelsen har att utarbeta närmare anvisningar för likviditetsplanering.

Avsnitt 5.2 För förvaltningar gäller en kreditgräns på kontot i koncernkontosystemet motsvarande fem procent av budgeterad bruttoomsättning för året. Med bruttoomsättning avses verksamhetens samlade intäkter (såväl interna som externa) inklusive finansiella intäkter. Avsteg från denna begränsning kan göras efter framställan till landstingsstyrelsen. Bolagens kreditgräns fastställs av landstingsstyrelsen.	Avsnitt 5.2 Inom koncernkontosystemet skall internräntor tillämpas Principer för kreditgivning inom koncernkontosystemet skall fastställas av landstingsstyrelsen.
Avsnitt 7 Placering och utlåning	Avsnitt 7 Likvida medel
Avsnitt 7.1.1 Likviditeten får inte vara lägre än att landstingets betalningsförpliktelser kan säkerställas. Betalningsberedskapen skall varje månad genomsnittligt uppgå till minst tre veckor.	Avsnitt 7.1.1 Betalningsberedskapen får inte vara lägre än att landstingets betalningsförpliktelser kan säkerställas. Betalningsberedskapen skall varje månad genomsnittligt uppgå till minst tre veckor, d v s 21 kalenderdagar.
Avsnitt 7.1.2 Diversifieringsprincipen kan motivera en mindre del räntebärande värdepapper denominerade i utländsk valuta vid förvaltning av landstingskoncernens likvida medel i syfte att minska risken i den totala portföljen. Maximal andel värdepapper denominerade i utländsk valuta delegeras till landstingsstyrelsen att besluta om.	Avsnitt 7.1.2 Landstingsstyrelsen har att i anvisningar reglera för placeringar i utländsk valuta.
Avsnitt 8 Koncernintern in- och utlåning skall hanteras av AB SLL Internfinans som också agerar externt i låne- och placeringsfrågor för hela landstingskoncernens räkning.	Avsnitt 8 Förvaltningar/bolag ansvarar för att trygga sina finansiella behov. Koncernintern in- och utlåning skall göras med AB SLL Internfinans som motpart. AB SLL Internfinans agerar även externt i låne- och placeringsfrågor för hela landstingskoncernens räkning.

Avsnitt 8.1 Intern inlåning Koncernintern inlåning skall hanteras av AB SLL Internfinans. Detta innebär att förvaltning/bolag som vill placera överskottslikviditet skall göra detta via AB SLL Internfinans. Placering av överskottslikviditet hos AB SLL Internfinans måste föregås av nämnd/styrelse/bolagsstyrelse beslut.	Avsnitt 8.1 Interna placeringar och intern finansiering Förvaltning/bolag som vill placera överskottslikviditet skall göra detta hos AB SLL Internfinans. Förvaltning/bolag som behöver uppta lån skall göra detta via AB SLL Internfinans, om inte avsnitt 8.2 är tillämpligt. Placering av överskottslikviditet eller upptagande av lån hos AB SLL Internfinans måste föregås av nämnd/styrelse/bolagsstyrelse beslut.
Avsnitt 8.2 Förvaltningar/bolag som behöver uppta lån för att genomföra de investeringar som landstinget har beslutat, skall göra detta via AB SLL Internfinans. Upptagande av lån hos AB SLL Internfinans måste föregås av nämnd/styrelse/bolagsstyrelse beslut.	Avsnitt 8.2.1 <i>Finansiering av investeringar, maskiner/inventarier samt investeringar i byggnader</i> Förvaltning/bolag kan finansiera anskaffning av maskiner och inventarier samt ombyggnadsåtgärder i externt förhyrda lokaler genom följande tre alternativ:
Avsnitt 8.2.1 <i>Finansiering av maskiner/inventarier samt ombyggnadsåtgärder</i> Förvaltning/bolag kan finansiera maskiner, inventarier, ombyggnadsåtgärder i externt förhyrda lokaler samt övriga investeringar genom följande tre alternativ:	Placeringspolicy för pensionsmedel, avsnitt 1.2 Blandmodellen innebär att enbart pensionsåtaganden för anställda i landstingets förvaltningsorganisation som intjänats fr o m 1998 enligt PFA-98 och PA-KL ingår i landstingets pensionsavsättning.

LS 0211-0528

Strykningar	Kommentar
Avsnitt 1 Stycket om ansvar och befogenheter har strukits.	Det var en nyhet när finanspolicyn antogs första gången, det är inte aktuellt längre.
Avsnitt 5.2 Strukit inledande stycke om sammanhållen finansförvaltning.	Finns beskrivet på annat ställe i finanspolicyn, avsnitt 3.1.
Avsnitt 5.3 Skrivningen om dröjsmålsränta har strukits.	Skrivningen om dröjsmålsränta återfinns i anvisningarna.
Avsnitt 6.1 Mening om att aktiv skuldförvaltning skall bedrivas har strukits.	Finns beskrivet under avsnitt 4.1
Avsnitt 6.2 och 7.1.2 Tidigare avsnitt 6.2 och 7.1.2 som beskriver att landstingsstyrelsen ha att i anvisningar definiera hur återrapportering skall ske utgår.	Dessa stycken ersätts under avsnitt 2 med ett stycke med samma innebörd och som gäller generellt för hela finanspolicyn.
Avsnitt 6.3 samt 7.1.3 Strukit stycket om ansvar och befogenheter.	Finns beskrivet i avsnitt 3.3 om ansvars- och befogenhetsfördelning.
Avsnitt 7.1.1 Strukit sista stycket om att landstingsfullmäktige delegerar till landstingsstyrelsen att genom upplåning säkerställa likviditeten i enlighet med målet om tre veckors betalningsberedskap.	Finns beskrivet i avsnitt 3.3 om ansvars- och befogenhetsfördelning.
Avsnitt 8.2 Avsnittet struket	Ny skrivning med samma innebörd ingår i avsnitt 8.1.
Avsnitt 9 Skrivningen att detta avsnitt ersätter tidigare utfärdad borgenspolicy stryks.	Det var en nyhet när finanspolicyn antogs första gången, det är inte aktuellt längre.

Sammanfattning av förslag till ändringar i anvisningarna för finansförvaltningen för Stockholms läns landsting

Tillägg	Kommentar
Avsnitt 4.2 <i>Motpartsrisk</i> Landstinget får ha svenska banker¹ samt utländska banker med en rating motsvarande minst A+ enligt Standard & Poor's som motparter vid användandet av riskhanteringsinstrument för att förändra låneportföljens ränterisk. Motpartsrisken beräknas till 10 % av det nominella beloppet vid anskaffningstillfället. Motpartsrisken per bank får maximalt uppgå till 300 mnkr.	Reglerar motpartsrisken i de fall riskhanteringsinstrument används.
Avsnitt 4.3 <i>Risk vid förskottsbetalningar</i> Vid förskottsbetalning uppkommer risk för att leverantören kommer på obestånd innan leveransen har utförts. Landstingets förvaltningar/bolag bör därför i möjligaste mån undvika förskottsbetalningar vid upphandlingar. Om förskottsbetalningar ändå sker skall förvaltningar/bolag ha erhållit bankgaranti från leverantören innan betalning av förskott erläggs. Bankgarantin skall utfärdas av svenska banker¹ eller utländska banker med en rating motsvarande minst A+ enligt Standard & Poor's. Bankgarantin skall avse tiden fram till dess varan eller tjänsten har levererats och godkänts. Förvaltningar/bolag kan i samråd med Internfinans besluta om att inte skydda förskottsbetalningen om särskilda skäl föreligger.	Reglerar att risken som uppstår vid förskottsbetalningar ska undvikas i möjligaste mån. Om förskottsbetalningar ändå sker skall förvaltningar/bolag ha erhållit en bankgaranti från leverantören innan betalning av förskott erläggs. Om särskilda skäl föreligger kan förvaltningar/bolag i samråd med Internfinans besluta om att inte skydda förskottsbetalningen.

¹ Med svenska banker avses banker som har sitt säte i Sverige.

Avsnitt 5.2.1 Ansökan om förändring av krediten måste föregås av nämnd/styrelse/bolagsstyrelse beslut.	Reglerar att förändring av kredit i koncernkontosystemet måste föregås av nämnd/styrelse/bolagsstyrelse beslut, på samma sätt som lån måste göra.

Ändringar

Skrivning i anvisningar 2002-01-07

Ny skrivning

Avsnitt 4.1 <i>Valutarisk</i> Placering skall främst ske i svenska kronor. Placering kan också ske i euro, amerikanska dollar eller brittiska pund men all valutaexponering som uppstår i samband med placeringen skall elimineras samma dag som placeringen verkställs. Internfinans har att i sin finanspolicy fastställa vilka instrument som får användas vid eliminering av valutaexponering.	Avsnitt 4.1 <i>Valutarisk</i> Placering skall främst ske i svenska kronor. Placering kan också ske i euro, amerikanska dollar eller brittiska pund. All valutaexponering som uppstår i samband med placeringen skall elimineras samma dag som placeringen verkställs. Internfinans har att i sin låne- och räntepolicy fastställa vilka instrument som får användas vid eliminering av valutaexponering.
Avsnitt 4.1 <i>Ränterisk</i> Derivatinstrument får inte användas i tillgångsförvaltningen.	Avsnitt 4.1 <i>Ränterisk</i> Derivatinstrument får inte användas i tillgångsförvaltningen för förändring av ränterisk.
Avsnitt 4.1 <i>Motparts- och kreditrisk</i> Landstinget får ha nedan definierade motparter vid placeringar i marknadsnoterade värdepapper samt bankinlåning med fördelning som framgår av tabellen.	Avsnitt 4.1 <i>Kreditrisk</i> Landstinget får placera i marknadsnoterade värdepapper samt bankinlåning med fördelning som framgår av tabellen.
Avsnitt 4.2 <i>Valutarisk</i> Upplåning kan också ske i euro, amerikanska dollar, eller brittiska pund men all valutaexponering som uppstår i samband med upplåningen skall elimineras samma dag som lånekontraktet tecknas. Internfinans har att i sin finanspolicy fastställa vilka instrument som får användas	Avsnitt 4.2 <i>Valutarisk</i> Upplåning kan också ske i euro, amerikanska dollar, brittiska pund, japanska yen, schweiziska franc samt norska kronor. All valutaexponering som uppstår i samband med upplåningen skall elimineras samma dag som lånekontrakt tecknas. Internfinans har att i sin låne- och

vid eliminering av valutaexponering.	räntepolicy fastställa vilka instrument som får användas vid eliminering av valutaexponering.
Avsnitt 4.2 <i>Ränterisk</i> Den totala låneportföljens genomsnittliga återstående bindningstid skall uppgå till mellan 12 och 60 månader.	Avsnitt 4.2 <i>Ränterisk</i> Den totala låneportföljens genomsnittliga återstående räntebindningstid skall uppgå till mellan 12 och 60 månader.
Avsnitt 4.2 <i>Motpartsrisk</i> (flyttat till avsnitt 4.3) Landstinget får ha svenska banker ¹ samt utländska banker med en rating motsvarande minst A+ enligt Standard & Poor's som motparter vid användandet av riskhanteringsinstrument för att förändra låneportföljens ränterisk. Motpartsrisken beräknas till 10 % av det nominella beloppet vid anskaffningstillfället. Motpartsrisken per bank får maximalt uppgå till 300 mnkr.	Avsnitt 4.3 <i>Motpartsrisk</i> (gällande både lån och placeringar samt både ränte- och valutainstrument) Landstinget får ha svenska banker ¹ samt utländska banker med en rating motsvarande minst A+ enligt Standard & Poor's som motparter vid användandet av riskhanteringsinstrument. Motpartsrisken beräknas till 10 % av det nominella beloppet då kontraktet ingås. Motpartsrisken per bank får maximalt uppgå till 300 mkr.
Avsnitt 4.3 <i>Valutarisk</i> Valutarisk innebär att förändringar i kronans värde medför att betalningar i utländsk valuta förändras. I samband med upphandling är det tillåtet att upphandla i utländsk valuta men belopp över 1 mnkr skall då valutasäkras via Internfinans eller då det är ekonomiskt fördelaktigt via leverantören.	Avsnitt 4.3 <i>Valutarisk</i> Valutarisk innebär att förändringar i kronans värde medför att betalningar i utländsk valuta förändras. I samband med upphandling är det tillåtet att upphandla i utländsk valuta men belopp över 1 mkr skall då valutasäkras via Internfinans eller då det är ekonomiskt fördelaktigt via leverantören. Utformningen av valutasäkringen samt graden av säkring skall överenskommas mellan Internfinans och upphandlande enhet. Lägsta tillåtna nivå på valutasäkring är att valutaflöden som uppstår ett år framåt i tiden alltid skall elimineras.

¹ Med svenska banker avses banker som har sitt säte i Sverige.

LS 0211-0528

Avsnitt 4.3 <i>Administrativa risker</i> Vad gäller administrativa risker och därmed förenliga begrepp hänvisas till tillämpliga delar av ekonomihandbok tillgänglig på landstingskontorets ekonomis hemsida.	Avsnitt 4.3 <i>Administrativa risker</i> Vad gäller administrativa risker och därmed förenliga begrepp hänvisas till tillämpliga delar av ekonomihandbok tillgänglig på landstingskontorets hemsida.
Avsnitt 5 Administration	Avsnitt 5 Likviditetsplanering samt koncernkonto
Avsnitt 5.2.1 Internfinans har även att ombesörja firmateckning för förvaltningarna.	Avsnitt 5.2.1 Internfinans har även att ombesörja firmateckning för förvaltningarna avseende banktjänster.
Avsnitt 5.2.1 De enheter som har konton utanför koncernkontosystemet skall i särskild ordning rapportera detta till Internfinans.	Avsnitt 5.2.1 De enheter som har konton utanför koncernkontosystemet skall i samband med årsbokslut rapportera detta samt syftet med dessa konton.

Strykningar
Kommentar

Avsnitt 4.1 Strukit Motpartsrisk från rubriken om Motparts- och Kreditrisk.	Stycket behandlar kreditrisken vid placeringar.
Avsnitt 4.2 <i>Upplåningsrisk</i> Lån med löptid över tio år förekommer.	Det var en nyhet när anvisningarna antogs första gången
Avsnitt 4.2 <i>Ränterisk</i> Sista delen av sista meningen som handlar om motparts kreditvärdighet (rating) struken.	Mening med samma innebörd återfinns under avsnitt 4.3.